

TÖÖKAVAD OLGU ÜLEVAATLIKUD JA LIHTSAD.

Meelseldi võtan sõna 1 ugupeetud Märt Raua töökavade kavandi kohta (vt. Õp. Leht, nr. 6), et esitada mõningaid ettepanekuid oma kogemuste põhjal.

On tõi, et õpetajad on ikka koostanud töökavu ja teevad seda nüüdki, sest töökavu nõuab Av. algk. seaduse § 62. Kõsimuse arutelu ~~sa~~, minu arvates, ^{on} siiski tähtis selleks, et leitud niisugune töökavade v o r m, mis väldiks tarbetut kantselilikku või arhiivi jaoks tehtavat tööd, nagu seda rõhutab ka M. Raud. Et minu arusaamised töökavade e e s m ä r k i d e kohta peaaegu täiesti ühtivad kõnesolevas kirjutuses esitatud seisukohtadega, siis puudutan siin vaid puhtpraktilisi küsimusi.

Eristan 2 liiki töö-kavu: a) kohuslikud (Av. algk. seaduse § 62 täitmiseks) ja b) vabad töökavad. Teatavale ühtlustamisele (kuid siiski mitte täielisele unifitseerimisele) kuuluksid vaid kohuslikud töökavad. Seadus ei ütle päris selgesti, kas "õppeaasta alul esitab õpetaja õppe- ja kasvatuselal lähema töökava õppenõukogule heakskiitmiseks" terve õppeaasta või pool-(veerand-)aasta jaoks, kuid paragrahvi alguse sõnastus viitab küll sinna, et töökava koostatakse ja kiidetakse õppenõukogus heaks terve aasta kohta.

Seesama mõte tundub ka paragrahvi teises pooles. Ja kui seadus ei ole täpselt sõnastanud õppeaasta alguses koostava tšükava ulatust, siis oleks vist õigem -jätta see nõue fikseerimata ka edaspidi. Tõepoolest on mõeldav niihästi aasta-, poolaasta- kui veerandaasta-kava. Igal juhul tuleb õpetajal õppeaasta algul heita pilku terve ^{a/}eeloleva aasta tšüle ja selleta ei saa määrata pool- ega veerandaasta osa. Kavade harutamine õppenõukogus on 90%-selt formaalne tšü ja seda 4 korda aastas teha oleks ehk liiga palju. Kuid kardan, parem tehtagu nii, kuidas kusagil soovitakse. Isiklikult eelistan aastatšükava.

Aasta (samuti pool- või veerandaasta-)tšükava vorm sõltub tema otstarbest ja õpetaja tšütingimustest. a) Aineõpetaja ük s i k k l a s s i s võib hõlpsasti kasutada lahtistest lehtedest koosnevat vihku (brošüüri). b) Liitklassi õpetajale sobib paremini tabelikujuline tšükava selleks, et kõrvutada üksikute klasside tšüd. Tabeli voorus on - ülevaatlikkus. c) Kui aga koostatakse kogu klassi üldine tšükava, mis sisaldab ainult tšüteeme ja iseseisvaid tšüid, kirjandeid, siis on mõeldav vaid tabelikujuline tšükava. See viimane tšükava on tarvilik tšü keskustamiseks klassides, kus tšütab mitu õpetajat, samuti ka ü l d õ p e t u s l i k u l tšü korraldusel. Koolijuhatajale on see tabel-tšükava väga kasulik. Oma sisult on ta igas

Õppeaines lühem kui õpetaja isiklik kava, -ta ongi väljavõtte sellest.

Kui tabeli igasse lahtrisse jäetakse natuke vaba ruumi, siis saab sinna märkida esinenud kõrvalekaldumisi. Need märkmed annavadki materjali aruandeks.

Nüüd selle "aruande" kohta, mis sisaldab M. Raua poolt esitatud kavandis tervelt 8 punkti (ja tuleks valmistada 4 korda aastas). Kui sõbrane nõue sunduslikuks saaks, siis tuleks kogu asja lihtsustamise asemele hoopis uut paberlikku tööd.

Mulle tundub, et k i r j a l i k aruanne tehtud tööst ja selles esinenud kõrvalkaldumistest ei ole Av. algkoolide seadusega õpetajailt üldse nõutav. (siin kõnelemegi vaid seadusega nõutud asjust). Selle seaduse § 62 ütleb üsna selgesti, et töökava esitatakse õppenõukogule hääkskiitmiseks, kuna kava täitmisest vaid teatatakse samale õppenõukogule, s.o. informeeritakse õppenõukogu ja see informatsioon peaks loomulikult s u u l i s e teat^{dis}ega piirduma.

Av. algk. seaduse § 68 p. 6 kõneleb "õppetöö aruande vastuvõtmisest". Seegi punkt ei ole selge. ^{See aruandest siin kõneldakse!} Kuid tundub õige olevat, et siin kõneldakse koolijuhataja koostatud aruandest, sest üksikute õpetajate informatsioon ei saa olla "õppetöö aruanne", mille kinnitab õppenõukogu. Sama paragrahvi p. 4 kõneleb vaid "õpetaja poolt koostatud töökavade arutamisest".